

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Ana Smarjevschi, Feodor Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi, reprezentați de avocatul Eugeniu Catana,

în cauza civilă intentată la cererea oblică depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/309 COOP împotriva Anei Smarjevschi, Nicolettei Smarjevschi, lui Vasilii Smarjevschi și Feodor Smarjevschi cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Eugeniu Catana, în interesele Anei Smarjevschi, Nicolettei Smarjevschi, lui Vasilii Smarjevschi, Feodor Smarjevschi și s-a menținut hotărârea din 08 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

(Dosarul nr. 2ra-737/23

NR. PIGD 2-21077001-01-2ra-26052023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023.

Temeiurile declarării recursului.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. N. Mămăligă,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Braga, V. Mihaila, A. Panov,

23 octombrie 2024

Copia corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Ana Smarjevschi, Feodor Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi, reprezentați de avocatul Eugeniu Catana

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Mariana Ursachi, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 mai 2021, SA „Termoelectrica” a depus o cerere oblică în interesele APLP nr. 51/309 COOP împotriva Anei Smarjevschi, Nicolettei Smarjevschi, lui Vasilii Smarjevschi și Feodor Smarjevschi, prin care a solicitat încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că potrivit contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 5441 din 02 februarie 2019, încheiat cu APLP nr. 51/309 COOP, ultimul și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

3. La 22 martie 2021, datoria la consumul de energie termică constituia suma de 273 303,90 lei, formată din cauza neonorării obligațiilor de plată de către locatarii blocului a prestației de alimentare cu energie termică realizată de APLP nr. 51/309 COOP ca serviciu de gospodărie comunală.

4. Locatarii blocului locativ gestionat, au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și aveau obligația de a achita în termen contravaloarea acestuia conform facturilor primite.

5. În caz de neachitare, de către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/ încăperilor locuibile și nelocuibile a blocului locativ gestionat, a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv alimentarea cu energie termică, APLP nr. 51/309 COOP, este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de a o face, pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către sub consumatorii restanți. Însă, din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată, APLP nr. 51/309 COOP nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv pârâții Ana Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi și Feodor Smarjevschi, pentru încasarea datoriei la plata consumului de energie termică acumulată până în luna februarie 2021, la

locul de consum ap. XX din str. XXXXX, mun. Chişinău, în mărime de 20 737,36 lei.

6. Reclamanta a menţionat că APLP nr. 51/309 COOP a omis exercitarea drepturilor şi acţiunilor sale, fapt care o pune în imposibilitate de a stinge creanţele sale faţă de SA „Termoelectrica”. Afirmă că pentru evitarea consecinţelor prejudiciabile, SA „Termoelectrica” este în drept de a-şi exercita dreptul de adresare în instanţa de judecată prin acţiune oblică, conservând astfel, creanţa APLP nr. 51/309 COOP la consumul de energie termică, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-şi executa obligaţiile sale.

7. Astfel, obligaţia de plată a costului serviciilor prestate urmează a fi pusă în sarcina beneficiarilor, la caz, proprietarii/locatarii ap. XX din str. XXXXX, mun. Chişinău, Ana Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi şi Feodor Smarjevschi, care au neglijat obligaţia de plată în termenul de executare determinat în factură.

8. Reclamanta SA „Termoelectrica” a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea în mod solidar, din contul pârâţilor, în beneficiul APLP nr. 51/309 COOP a datoriei la plata pentru consumul energiei termice acumulată până în luna februarie 2021, la locul de consum ap. XX din str. XXXXX, mun. Chişinău, în mărime de 20 737,36 lei, precum şi încasarea în mod solidar, din contul pârâţilor, în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată în sumă de 622,12 lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acţiunii.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

9. Prin hotărârea din 08 iunie 2022 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, s-a admis cererea oblică depusă de SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr. 51/309 COOP. S-a încasat în mod solidar de la Ana Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi şi Feodor Smarjevschi în beneficiul APLP nr. 51/309 COOP suma de 20 737,36 lei cu titlu de datorie la plata pentru consumul energiei termice pentru perioada până în luna februarie 2021 la locul de consum ap. XX din str. XXXXX, mun. Chişinău. S-a încasat în mod solidar de la Ana Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi şi Feodor Smarjevschi în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuieli de judecată în sumă de 622,12 lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acţiunii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

10. La 24 iunie 2022, avocatul Eugeniu Catana, în interesele Anei Smarjevschi, lui Feodor Smarjevschi, Nicolettei Smarjevschi şi lui Vasilii

Smarjevschi a declarat apel împotriva hotărârii din 08 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Eugeniu Catana, în interesele Anei Smarjevschi, Nicolettei Smarjevschi, lui Vasilii Smarjevschi, Feodor Smarjevschi și s-a menținut hotărârea din 08 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

12. Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând lucrările dosarului în raport cu starea reală de fapt constatată, a conchis că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

13. Potrivit informației privind achitarea serviciilor locativ-comunale de către locatarii ap. XX din str. XXXXX, mun. Chișinău s-a constatat că în perioada de până în februarie 2021, proprietarii bunului imobil au beneficiat de servicii, însă nu au achitat costul energiei termice livrate înregistrând o datorie în mărime de 20 737,36 lei.

14. Instanța de apel a considerat că prima instanță just a dispus încasarea în mod solidar de la Ana Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi și Feodor Smarjevschi în beneficiul APLP nr. 51/309 COOP, suma de 20 737,36 lei cu titlu de datorie la plata pentru consumul energiei termice pentru perioada până în luna februarie 2021 la locul de consum ap. XX din str. XXXXX, mun. Chișinău, or, serviciile publice de gospodărie comunală se prestează și respectiv se achită costul acestora.

15. Astfel, coroborând prevederile legale stipulate în art. 25 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002, art. 51 din Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015, pct. 17, 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, instanța de apel a conchis că serviciile publice de gospodărie comunală se prestează și respectiv se achită de către proprietari/ locatari costul acestora.

16. Totodată, prevederile cu privire la obligația consumatorilor de a achita serviciile comunale conform facturilor primite, este stipulată și în art. 37 alin. (3) al Legii nr. 75/30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, potrivit căruia pe lângă plata pentru închirierea locuinței din fondul public de locuințe sau a locuinței proprietate privată, locatarul este obligat să efectueze plata pentru apa potabilă și evacuarea apelor uzate, încălzire, alimentarea cu energie electrică, gaze naturale, transportarea deșeurilor menajere solide și lichide, ascensor și pentru alte servicii prestate de locator sau de furnizorul de servicii comunale și necomunale, conform facturilor prezentate. Prin urmare, Ana Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi și Feodor Smarjevschi au primit lunar facturi la consumul de energie termică, însă în derogare de la legislație în vigoare au evitat să le achite integral. Instanța de apel a reținut că apelanții nu au manifestat dezacord cu ordinele de plată care au fost înaintate lunar spre plată, din contra le-au recepționat, parțial achitând bonurile de plată, fapt ce denotă acordul tacit cu actele de plată înaintate, or, nici un ordin de plată, nu a fost contestat în ordinea și condițiile stabilite de lege, despre incorectitudinea sau ilegalitatea acestora nu s-a expus vreo instanță de judecată, până la moment acestea sunt în vigoare și produc efecte juridice, iar potrivit Hotărârii de Guvern nr. 191, pct. 17, 18 obligația de plată survine în baza facturilor lunare.

17. Pe cale de consecință, având în vedere că, acțiunea reclamantei a fost admisă, acesteia i se compensează cheltuielile de plata taxei de stat în mod solidar de la pârâți.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

18. La 02 mai 2023, Ana Smarjevschi, Feodor Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi, reprezentați de avocatul Eugeniu Catana, au declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău ca fiind neîntemeiată și ilegală cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

SOLICITAREA RECURENTULUI

19. În susținerea recursului au indicat că instanțele ierarhic inferioare au ignorat raportul de expertiză extrajudiciară nr. 120 din 02 august 2021.

20. De asemenea, au menționat că nu sunt de acord cu constatarea instanței de apel că apelanții nu s-au prezentat la ședința de judecată fixată pentru 02 februarie 2023, 10:00, ori pe panoul electronic informativ, era indicat că ședința de judecată va avea loc în sala nr. 9, însă la ora 10:45 li s-a comunicat că cauza se va examina în sala nr. 8, care respectiv a avut loc în lipsă. Astfel, prin eroarea instanței, apelanților li s-a încălcat dreptul de participare la examinarea cererii de apel, dreptul de a prezenta probe, la un

proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO. În drept a invocat art. 432 din Codul de procedură civilă în redacția până la 01 septembrie 2023.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

21. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

22. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 02 februarie 2023. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2023, a fost expediată avocatului Eugeniu Catana, care reprezintă interesele Anei Smarjevschi, lui Feodor Smarjevschi, Nicolettei Smarjevschi, lui Vasilii Smarjevschi, prin intermediul poștei electronice la data de 02 martie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 132). Astfel, recursul declarat de către Ana Smarjevschi, Feodor Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi, reprezentați de avocatul Eugeniu Catana, la 02 mai 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

23. La 30 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimaților SA „Termoelectrica” și APLP nr. 51/309 COOP, copia recursului declarat de către Ana Smarjevschi, Feodor Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi, reprezentați de avocatul Eugeniu Catana, împotriva deciziei din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d. 146)

24. Prin referința depusă la 30 iunie 2023, SA „Termoelectrica” a solicitat a declara inadmisibil recursul înaintat de Ana Smarjevschi, Feodor Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi, reprezentați de avocatul Eugeniu Catana.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Art. 433 alin. 1, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

26. Art. 432 alin. 2, 3, 4 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„ Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

27. Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023. Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de către Ana Smarjevschi, Feodor Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi, reprezentați de avocatul Eugeniu Catana, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

28. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă: „În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

30. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

32. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

33. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

34. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

35. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

36. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

37. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

38. Din considerentele redată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către Ana Smarjevschi, Feodor Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi, reprezentați de avocatul Eugeniu Catana, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

39. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către Ana Smarjevschi, Feodor Smarjevschi, Nicoletta Smarjevschi, Vasilii Smarjevschi, reprezentați de avocatul Eugeniu Catana, împotriva deciziei din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizie este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi